

Intervenció 1r de Maig de 2010

per l'ocupació de qualitat i la protecció social

Amigues, amics, companyes, companys,

Gràcies per ser ací, per haver assistit a aquesta manifestació que sota el lema "*per l'ocupació de qualitat i la protecció social*" vol evidenciar la ferma voluntat del moviment sindical de fer front a la crisi amb propostes i acords, però també de ser forts i contundents per respondre a qualsevol atac als drets socials o laborals.

Avui, com sempre, mantenim el caràcter reivindicatiu del 1r de Maig. Caràcter reivindicatiu que té a veure amb les conseqüències negatives que la crisi està tenint pels treballadors i treballadores, en forma d'atur i de pressions a la baixa de les condicions de treball. No hem d'oblidar que la crisi s'ha produït per un funcionament ineficient i injust d'un model de globalització sense regles ni controls, i per la lògica d'un mercat sense cap intervenció ni regulació, que persegueix l'enriquiment ràpid i fàcil. Un model en el qual ha primat l'economia financera i especulativa sense controls, que ha relegat a un segon terme l'economia real i les necessitats i els drets de les persones. I que quan ha arribat la crisi destrueix activitat econòmica i ocupació i vol retallar drets socials o laborals llargament lluitats i molt costosament conquerits.

Aquest 1r de Maig manté el seu caràcter reivindicatiu, però també el seu caràcter internacionalista. Sortim avui al carrer també sota les banderes i reivindicacions de la CSI i de la CES.

Amb la CSI reclamem als governs del món mesures urgents per recuperar l'ocupació i estendre el treball decent, el treball amb drets. **L'internacionalisme és solidaritat amb els treballadors del món, és exigir drets laborals, llibertats sindicals i respecte als drets humans arreu.** Avui es persegueix i assassina a líders sindicals a Colòmbia o Guatemala, no es respecten els drets humans a Palestina, es manté l'opressió del poble sahrauí, la corrupció agreuja els efectes del terratrèmol del poble haitià, es manté el treball infantil a molts països d'Àfrica i Àsia, etc. Fins i tot ací a prop, a Andorra, a hores d'ara no disposen d'una legislació laboral homologable per l'OIT i s'impedeix, entre altres qüestions, la representació sindical a les empreses de menys de 20 treballadors, la immensa majoria. Per això volem posar de manifest la nostra solidaritat amb els treballadors del món. Exigir des de la CSI treball decent arreu i per a tothom, treball amb drets. Per justícia i solidaritat però també per interès, ja que la manca de drets en un món global pressiona a la baixa els nostres drets. L'extensió de drets és la millor garantia de

mantenir-los ací i consolidar-los i millorar-los ací és la millor manera de lluitar per estendre'ls arreu.

Amb la Confederació Sindical Internacional (CSI) reivindiquem un nou model de govern mundial que garanteixi que el sistema financer està al servei de l'economia productiva, amb més controls sobre l'economia especulativa i els grups d'inversió privats i amb l'establiment d'un impost sobre les transaccions financeres, que contribueixi a la recuperació econòmica mundial, a la creació d'ocupació i a l'eradicació de la pobresa i les desigualtats. Perquè volem evitar que es torni a produir el que ens ha dut on som.

Però també amb la Confederació Europea de Sindicats (CES) reivindiquem l'Europa social i amb drets per a tothom enfront de la proposta de la Unió Europea de contenció del dèficit públic, que comportarà un alt cost social i provocarà un impacte molt negatiu sobre els sistemes públics de protecció social. La CES tenim propostes per avançar cap a un govern econòmic, polític i social comú que prioritzi la creació d'ocupació, la inversió en R+D+i, la formació i qualificació dels treballadors i treballadores en la perspectiva d'un nou model productiu i que preservi els sistemes públics de protecció social.

Fa temps que sabem que la crisi al nostre país té característiques pròpies, derivades d'un model de creixement depenent del comportament d'uns sectors, com la construcció o el turisme, poc sòlids quan es tanca l'aixeta del crèdit a famílies i empreses altament endeutades, i basat en la precarietat i els baixos salaris, que ha desincentivat la innovació i el creixement de la productivitat. L'economia especulativa explica el gran creixement dels darrers anys i no l'economia productiva i per això ara som on som, amb molt atur i febles expectatives de recuperació.

És per això que les respostes que reclamem passen per canviar el patró de creixement, el model productiu, apostant per una economia més sòlida. Però una economia que es fonamenti en els drets laborals i garanteixi els drets socials. Per això demanem que s'actui en tres direccions: la protecció social, reactivar l'economia i apostar pel canvi de model productiu.

Garantir la protecció a les persones en atur és el primer repte dels poders públics. Per fer-ho s'ha de desenvolupar el dret a la renda garantida de ciutadania a totes aquelles persones sense fonts d'ingressos, i cal millorar els serveis públics d'ocupació per millorar les expectatives d'ocupabilitat de les persones que busquen feina, amb més i millor formació i millor atenció individual i cal una especial atenció vers els i les joves que estan a l'atur, que no poden incorporar-se al mercat de treball i a qui hem de garantir passarel·les formatives i trànsits al treball.

Reactivar l'economia passa per una major intervenció dels poders públics en l'economia, vetllant perquè els enormes fons públics posats a disposició de les entitats financeres arribin a les empreses i famílies per recuperar el dinamisme

econòmic, la inversió i la producció. I al mateix temps, establint ajuts selectius a aquells sectors productius que necessiten d'estímuls i incentius per recuperar la demanda i l'activitat. Els ajuts a la rehabilitació d'habitatges i barris, ajuts per l'eficiència energètica, inversions per renovar equipaments socials, dotacions de serveis d'atenció a la dependència, creen ocupació i dinamitzen l'activitat econòmica.

I posar les bases del nou model productiu requereix potenciar la formació i qualificació de les persones, element clau i necessari per a qualsevol horitzó de canvi, millorar les capacitats d'innovació i recerca, modernitzar les infraestructures de comunicació, mobilitat i energètiques, passa per ajudar els sectors emergents de l'economia, en especial els que tenen a veure amb la sostenibilitat econòmica, energètica i social, que ens poden fer menys dependents econòmicament i més cohesionats socialment.

Això és el que cal i exigim. Però malauradament els vents no van en aquesta direcció. De nou bufen els vents neoliberals que reclamen contenció del dèficit públic i retallades pressupostàries. Retirar els estímuls econòmics en l'economia avui ens farà estar més temps en la crisi i dificultarà el camí de la recuperació. Per això critiquem el Pla d'austeritat aprovat pel govern espanyol. **Avui necessitem mantenir la intervenció del sector públic en l'economia, creant ocupació de qualitat i orientant les inversions a la reactivació econòmica.**

La sortida de la crisi no està en les reformes del mercat de treball que volen actuar sobre l'acomiadament o disminuir costos laborals. Al contrari, és el treball estable, qualificat i amb salaris dignes, és la major participació en l'empresa, on s'assenten les innovacions i els canvis en productes i en processos que ens permetran ser més productius i competitius. **En el món global on vivim no és possible competir en costos laborals.** Invertir en educació i formació professional, en recerca i innovació, en millora d'infraestructures i equipaments, és el repte que ara mateix hauria d'entomar el Govern i al qual els empresaris haurien de contribuir.

Hem de reforçar la posició sindical en la mesa del diàleg social, estem compromesos amb aquest procés i en assolir un acord. **Però qualsevol acord no és possible construir-lo ni sobre rebaixes de cotitzacions o nous contractes amb menys drets.** No ens podem permetre que al sortir de la crisi continuï la lògica dels baixos salaris i la precarietat que tan mals resultats ens ha donat i que estan en la base dels alts nivells d'atur que estem suportant. Esgotarem el diàleg i la construcció d'acords que donin resposta a les dificultats dels joves per accedir a la primera ocupació, que racionalitzi i doni utilitat a les bonificacions existents, que faciliti la reducció de jornada en comptes de l'extinció contractual, que millori els serveis d'ocupació i que recuperi la causalitat de la contractació.

Però el diàleg social a nivell general no ens ha de fer oblidar que encara hi ha importants conflictes en empreses i sectors. **Encara hi ha empresaris retardataris que volen utilitzar la crisi per fer xantatge i pressionar a la baixa les condicions**

de treball. En alguns casos es neguen a obrir la negociació del conveni, bloquegen actualitzacions salarials, retallen polítiques de prevenció de riscos, es neguen a l'avenç en les polítiques d'igualtat de les dones en el treball, etc. **Però tot i la duresa de la crisi no estem resignats ni pensem renunciar als nostres drets, a negociar i que es compleixi el pactat.** La crisi deixa encara més clar que la negociació col·lectiva és l'instrument més útil i necessari per donar respostes als problemes sectorials o d'empresa. I ens mostra que els sectors i empreses que han desaparegut més ràpid han estat aquelles on la precarietat i els baixos salaris estaven instal·lades.

I hem d'exigir també a les empreses que acceptin el nou marc legal dels TRADE, acceptant la negociació col·lectiva de les condicions de treball dels TRADE, el paper dels sindicats en aquestes negociacions i uns contractes dignes que reconguin els drets dels TRADE.

No podem acceptar i hem de denunciar i pressionar els empresaris oportunistes que volen treure profit de la crisi a costa dels nostres drets.

Però mentre hem de pressionar els poders públics perquè totes les actuacions s'orientin a reactivar l'economia, crear ocupació i posar les bases del canvi de model productiu. Per això avui estem vivint un important conflicte en l'educació catalana per la brutal retallada pressupostària aplicada. Allò que tothom diu que és una inversió de futur els governs s'ho plantegen com una despesa a estalviar, a retallar, i el resultat és que avui amb més de 20.000 nens i nenes a les aules tenim mil mestres menys que fa dos anys, o sia, pèrdua de qualitat educativa i pitjors condicions de treball. I el que passa a l'educació passa amb la manca de desplegament de la Llei d'atenció a la dependència o amb els retalls de recursos socials, que han de garantir la convivència a barris i pobles. Es neguen a crear ocupació i afebleixen les dotacions i la qualitat dels serveis públics. I ho fan amb l'excusa que no hi ha diners. **Perquè pensen en despesa i no en inversió de futur: inversió econòmica, inversió social.**

En l'actual situació les reformes estructurals més necessàries són les del sistema financer, que faci circular el crèdit a famílies i empreses, i la del sistema fiscal, que garanteixi els recursos públics per fer les polítiques públiques necessàries.

Per això hem d'insistir que quan l'estalvi privat no es converteix en inversió, que quan el mercat no assigna de manera justa els recursos, **cal que els poders públics actuïn i intervinguin,** regulant el paper de les entitats financeres i promovent polítiques industrials actives i potenciant el sector públic com a element de creació d'ocupació, dinamització econòmica i cohesió social.

No val dir que no hi ha recursos públics suficients. Potser cal parlar clarament de les insuficiències del nostre sistema fiscal i del seu caràcter regressiu. **Urgeix una reforma fiscal que recuperi la progressivitat, que qui més té més contribueixi,** que recuperi figures impositives per gravar les grans fortunes, que augmenti la contribució de les rendes de capital, que gravi els moviments de capital

especulatiu, que recuperi els impostos de successions o de patrimoni, i que es faci un pla de control i persecució del frau i l'evasió fiscal i de lluita contra l'economia submergida. Una reforma fiscal que garanteixi ingressos suficients per fer les polítiques públiques necessàries, de forma progressista, que qui més guanya més contribueixi. **I no amb els impostos indirectes, que castiguen més els treballadors, com l'anunciada pujada de l'IVA, que a més d'injusta pot tenir efectes econòmics perversos al desincentivar la demanda.**

Com tampoc podem acceptar les propostes de retall de drets del sistema de seguretat social, com vam deixar clar el 23 de febrer en les mobilitzacions. El sistema té una bona salut financera i per garantir-ne la viabilitat futura no ho hem de fer retallant drets, com era la proposta d'allargar la vida laboral fins els 67 anys. **El que cal és actuar sobre els ingressos, i per tant no es poden acceptar les propostes de la patronal de baixar cotitzacions, ja que poden fer perillar el sistema.** El sistema ha de millorar la seva contributivitat i per tant ha de garantir més ingressos i això passa per crear més ocupació i ocupació de qualitat, més quantitat de persones afiliades a la seguretat social i amb treball més estable i sous dignes, que és la millor garantia del futur del sistema. No en retalls de drets com se'ns plantejava. **Avui ací reafirmem la més rotunda negativa a acceptar retall de drets en les pensions.** Reformes sí, per millorar els ingressos, per millorar la contributivitat, per estalviar costos de gestió, per adequar pensions a realitat, però no per retallar drets.

Aquestes qüestions són les que avui ens tenen mobilitzats als treballadors i als sindicats. Per això hem reforçar-nos, per augmentar la força i la capacitat de pressió, per evitar que els poders polítics o econòmics vulguin retallar-nos drets.

Avui però el context social i polític reclama un paper actiu al moviment sindical.

Aquest últims mesos hem assistit a l'aflorament d'importants casos de corrupció, Gürtel, Pretoria, Millet, entre d'altres, evidencien les pràctiques de poca transparència i de favoritismes i clientelismes que durant molts anys vénen existint en el nostre país. El moviment sindical no podem ser neutrals davant una realitat d'opacitat que és contrària als valors d'igualtat i llibertat amb què ens identifiquem, per això hem de reclamar **majors regulacions i controls, per garantir transparència en les actuacions públiques i en la utilització dels fons públics o dels privats per les persones públiques i un tracte igualitari, sense favors ni amiguismes de cap tipus, de tothom en les seves relacions amb el poders.**

Aquests dies veiem com determinades actuacions del Tribunal Supremo poden posar en qüestió la independència del poder judicial, una institució clau de la democràcia. L'assetjament judicial al jutge que vol esbrinar els crims del franquisme, que vol recuperar la dignitat de les víctimes, assassinades o empresonades pel franquisme, **és una greu injustícia.** Impedir, tal com avalen lleis internacionals, investigar els crims contra la humanitat que va perpetrar la dictadura franquista després del cop militar contra la legalitat republicana, a més d'indigne resta credibilitat i confiança a una institució que ha de ser garantista per

a la ciutadania. Per això donem suport al jutge Garzón, perquè investigar els crims del franquisme no és un crim, sinó que és un acte de dignitat per les víctimes i els seus familiars.

Veiem amb preocupació com hi ha qui davant les dificultats socials que la crisi genera i l'escassetat de les polítiques socials que arriben als barris culpabilitza la immigració per instrumentalitzar electoralment el racisme i la xenofòbia, i confrontar treballadors en funció del seu origen. Es trenquen principis bàsics de convivència fent demagògia o mentint, com hem vist a Vic, Salt o a Badalona. Per això hem de dir ben fort que **la immigració no és un problema, és una realitat que enriqueix el país, la cultura i la societat** i que requereix de polítiques i recursos per facilitar la integració, però sobretot que necessita de **l'aïllament i marginació de les posicions racistes i xenòfobes** que només poden ser les bases de la ruptura de la convivència.

Estem assistint a l'espectacle d'un Tribunal Constitucional, que pretén emetre sentència sobre l'Estatut que el poble català va votar en referèndum després d'haver-se pactat entre el Parlament català i el Congrés dels Diputats. Un Tribunal Constitucional que mai no hauria d'haver admès a tràmit el recurs a l'Estatut, i que avui ja ha quedat totalment **deslegitimad i desqualificat** per emetre sentència. És per això que hem de deixar clara la total legitimitat d'un Estatut aprovat en referèndum, que mostra la voluntat sobirana del poble de Catalunya. Ara el que cal és reclamar un major aprofundiment en l'autogovern de Catalunya i aprofitar totes les potencialitats que té l'Estatut per posar-lo al servei de les persones, de la reactivació econòmica, de la protecció social.

Bé, acabo. Aquest ha estat un 1r de Maig reivindicatiu, com sempre fem els treballadors i treballadores del món. Solidari i internacionalista, però exigent, perquè la gestió de la crisi ha de comptar amb la nostra participació i no es pot fer amb imposicions. Hem fet reivindicacions clares als poders públics i econòmics perquè les accions i mesures a prendre comportin garantia de drets, millores de condicions, noves bases més sòlides de l'economia, que s'han de basar en més treball, de qualitat, estable, segur i més qualificat i amb un entorn de cohesió social. A més de propostes avui hem d'estar mobilitzats i organitzats, és la millor garantia. Per això aquest primer de maig haver sortit al carrer és la millor garantia per avançar.

Gràcies. Salut i Bon Treball i Visca el 1r de Maig.

Joan Carles Gallego i Herrera